

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2023

„Formarea direcționată a calității și sistemului imunitar la fructele soiurilor tardive de prun preconizate păstrării de lungă durată” (În Parteneriat cu IGFPP)

Cifrul proiectului 20.80009.5107.18

Pentru anul 2023

Prunul (*Prunus domestica* L.) traditional este cea mai cultivată specie printre speciile sîmburoase în condițiile micro-climatice variabile ale sectoarelor agricole ale Republicii Moldova. Au fost selectate pentru cercetare experimentală 4 soiuri (Udlinenaia și Super President (create în institutul republican de Pomicultură) și Stanley și President (introduse) cu maturarea tardivă a fructelor, indispensabile pentru prezervarea fructelor în cardul dezvoltării piețelor noi de fructe de prune proaspete. Biostimulatorul și microelementele experimentate (Reglalg-elaborat în Republica Moldova și a complexului de microelemente (B, Zn, Mn, Mo) și CaCl_2) pe parcursul creșterii intensive a frunzelor și a dezvoltării pulpei fructelor au demonstrat efecte favorabile. A fost stabilită o corespondență înaltă a înfloririi și polenizării a soiurilor introduse cu cele locale, productivitate sustenabilă și calității înalte ale fructelor la cultivarea lor în Rep. Moldova în legătură cu cele două tratamente din perioada de vegetație. De asemenea s-a notat o rezistență sporită a tuturor structurilor reproductive și vegetative la factorii biotici și abiotici ne favorabili. Astfel în condițiile schimbărilor climatice evidente unele soiuri introduce (de ex. President și Stanley), precum soiurile local create (în special Udlinenaia și Super President) reprezintă permanente surse de indicatori genetici importanți, spre exemplu: donatori de calități nutriționale dezirabile consumatorilor, capacități bune pentru transportare, precum și o perioadă relative lungă de păstrare a fructelor în stare proaspătă în condiții controlate.

For the year 2023

Plum (*Prunus domestica* L.) are the most traditionally cultivated stone fruits trees in the relatively diversified pedo-microclimatical conditions of agricultural areas of rep. of the Moldova. There are selected for experimental researches 4 varieties (Udlinenaia and Super President, (created in the republican institute of Pomiculture) and Stanley and President (introduced) with late maturation of fruits, indispensable for fruits preservation regarding development of the new market of fresh plum fruits. Experimented biostimulator Reglalg (elaborated in the Rep. of Moldov)a and microelements (B, Zn, Mn, Mo) with CaCl_2) during intensive period of leaves growth, as well as pulp of fruits development shows favourable effects. Also there are noticed high rezistence of all reproductive and vegetative structures to unfavourable biotic and abiotic factors. Thus, in the conditions of evident climate changes some introduced (especially President and Stanley) as well as new created Moldovan plum varieties (especially Udlinenaia and Super president) represent a permanent source for important genetic traits, for instance: different desirable nutritional qualities of consumers, new type of processing, good capacities for transportation and relative long time of fresh preservation within controlled conditions.

Conducătorul de proiect *Bujoreanu Nicolae* BUJOREANU Nicolae

Data: *15.01.2024*

LS

